

Forord

Bård Uri Jensen, Randi Myklebust, Toril Opsahl

Hvordan innlemmer en trespråklig familie norsk i sitt flerspråklige repertoar, og hvordan brukes norsk som ressurs for å konstruere familien som et sosialt fellesskap? Dette er spørsmål Ragni Vik Johnsen stiller i artikkelen *Norsk som en del av et flerspråklig familierepertoar i en trespråklig familie*. Johnsens artikkel innleder dette nummeret av NOA, som inneholder tre artikler som spenner forholdsvis bredt tematisk. Basert på teori om språklig sosialisering, begreper om familieelekt og transspråklig familierepertoar og analysemetoder fra interaksjonell sosiolingvistikk utforsker Johnsen ulike sider ved familien som språklæringsarena i hverdagslige aktiviteter. I analyser av fellesmåltider hos en trespråklig familie viser hun at norsk har en naturlig plass i den hverdagslige kommunikasjonen, at både barn og foreldre øver på og utvikler norskkunnskaper, og at de bruker sine flerspråklige ressurser, spesielt trekk fra norsk, for å forhandle om sosiale posisjoner og for å konstruere familien som en sosial arena. Johnsen finner at barna i familien ofte posisjoneres som norskeksperter av foreldrene, og at foreldrene selv posisjoneres seg selv som innlærere.

I artikkelen *Transnasjonal identitet og transspråking hos unge tilbakeflyttere* utforsker Sara Ahmed Karim identitetsprosesser og transspråkingspraksiser blant unge med kurdisk bakgrunn som er vokst opp i Vest-Europa og flyttet tilbake til foreldrenes hjemland. Karim trekker på teori om transnasjonale sosiale felt og benytter begrepene «ways of being» og «ways of belonging» som innganger til å forstå identitet og språk som fenomen hos de unge menneskene som deltar i studien. Datagrunnlaget er semistrukturerte intervjuer med tolv unge informanter, alle over 18 år og med erfaringer som aktører på transnasjonale sosiale arenaer. Karim finner at måten informantene konstruerer sin identitet og bruker sine språk på, ikke er bestemt av enten oppvekstlandet eller av foreldrenes hjemland, men må forstås som et resultat av deres plassering

og aktivitet i det transnasjonale feltet. Analysene viser hvordan ungdommene ble sosialisert inn i oppvekstlandets institusjoner, normer og regler, mens de samtidig ble eksponert for idéer, verdier og praksiser fra foreldrenes hjemland. Karim konkluderer med at de unges identitetskonstruksjoner er tett forbundet med deres kompetanse i to språk.

I den tredje og siste artikkelen i dette nummeret av NOA, «*To, że będe się nauczać nowych słów, jaką mają tradycję, co robią Norwedzy. Warto się uczyć nowych języków*»: *En studie av sju polskspråklige elevers erfaringer med innpass, identitet og investering i norskspråklige fellesskap*, presenterer Marlene Øverbekk og Irmelin Kjelaas en kvalitativ intervjustudie av sju polskspråklige elevers opplevelser fra norsklæring og elevfellesskap. De to forfatterne arbeider med begrepene diskurs, identitet og investering som teoretiske og analytiske innganger for fortolkning av datamaterialet. Forfatterne finner at elevene opplever å havne i skvis mellom de polskspråklige hjemme- og fritidsdiskursene på den ene siden og de norskspråklige skolediskursene på den andre. Med erfaringer fra en skolediskurs preget av en enspråklighetspraksis og med et språkforbud mot polsk har deres vante språkpraksiser og identitetsposisjoner blitt utfordret. Forfatterne finner også at flere av elevene opplever det som utfordrende å få innpass i ulike norskspråklige diskurser som foregår i elevkollektivet. De konkluderer med at elevene har negative erfaringer knyttet til hvem de får være i så vel undervisningsdiskursen som i fritidsdiskursen på skolen, og at dette har påvirket deltakelse og investering i norsklæring.

Vi vil benytte anledningen til å takke Ann-Kristin Helland Gujord ved UiB for en flott jobb som medredaktør gjennom flere år i tidsskriftet og ønske Randi Myklebust ved Høgskulen i Volda velkommen som nytt medlem i redaksjonen.

God lesing!